

19.11.2018

Varhaiskasvatuksen suomi toisena kielenä (S2) -opetuksesta

Varhaiskasvatuslaissa on määritelty useita tavoitteita varhaiskasvatukselle. Niitä ovat mm. lapsen oppimisen edellytysten tukeminen, elinikäisen oppimisen edistäminen ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttaminen (kohta 2). Tavoitteina ovat myös yhdenvertaisuuden edistäminen (kohta 6) ja lapsen yksilöllisen tuen tarpeen tunnistaminen sekä tarkoituksenmukaisen tuen järjestäminen (kohta 7). Lisäksi tavoitteina ovat lapsen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen, vertaisryhmässä toimiminen ja yhteiskunnan jäsenyyteen ohjaaminen (kohta 8).

Riittävän aikaisella ja oikein kohdennetulla opetuskielen opetuksella edistetään vieras- ja monikielisten lasten kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Samalla voidaan ehkäistä riittämättömistä suomen/ruotsin kielen taidoista johtuvien ongelmien syntymistä. Suomen/ruotsin kielen oppiminen mahdollistaa lasten ajattelun- ja oppimisen taitojen kehittymisen opetuskielillä. Suomi/ruotsi toisena kielenä (S2) -opetusta varhaiskasvatuksessa toteutetaan inklusion periaatteiden mukaisesti. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden (2016) mukaisesti suomen ja ruotsin kielen taidon kehittämistä edistetään tavoitteellisesti kielitaidon eri osa-alueilla kunkin lasten tarpeista ja edellytyksistä lähtien. Suomi/ruotsi toisena kielenä (S2) -opetus ei ole osa kolmiportaista tukea vaan se on osa laadukasta, pedagogisesti suunniteltua lasten tarpeisiin perustuvaa varhaiskasvatusta.

Jotta kaikki lapset saavat yhdenvertaiset mahdollisuudet oppimiseen kieli- tai kulttuuritaustoista riippumatta, kunnassa tarvitaan varhaiskasvatus- ja esiopetusikäisten lasten toisen kielen oppimiseen ja opetukseen perehtyneitä varhaiskasvatuksen opettajia. Varhaiskasvatuksessa S2-opetuksen tarve lisääntyy vieras- ja monikielisten lasten määrän kasvaessa. Näin ollen henkilöstö tarvitsee myös ohjausta ja tukea kyetäkseen antamaan S2-opetusta. Kuntien käytettävissä tulee olla varhaiskasvatuksessa S2-opetuksen tarvetta vastaava määrä varhaiskasvatuksen alueellisia, konsultoivia S2-opettajia. Alueellisten, konsultoitavien S2-opettajien lisäksi tarvitaan varhaiskasvatuksen yksiköissä työskenteleviä ryhmämitoituksen ulkopuolella olevia toisen kielen oppimiseen ja opetukseen perehtyneitä varhaiskasvatuksen opettajia.

Suomi toisena kielenä -opettajat ry on kaikkien suomea toisena kielenä opettavien ja alan opiskelijoiden yhteinen pedagoginen ammattijärjestö. Yhdistys pyrkii kehittämään alaa Suomessa, toimimaan linkkinä S2-opettajien ja S2-alaa koskevia päätöksiä tekevien elimien välillä sekä tarjoamaan S2-opetukseen liittyvää tietoa niin opettajille kuin koulun ulkopuolisille toimijoille.

S2-opettajat ry suosittaa:

- Varhaiskasvatuslaissa / -asetuksessa määritellään varhaiskasvatuksen alueellisen, konsultoivan S2-opettajan kelpoisuus
- Varhaiskasvatuslakiin / -asetukseen lisätään kirjaus lapsen oikeudesta suomi/ruotsi toisena kielenä (S2) -opetukseen varhaiskasvatuksessa
- Esiopetuksessa annettavasta S2-opetuksesta säädetään esiopetusta koskevassa lainsäädännössä niin, että esiopetuksessa olevalla lapsella on oikeus suomi/ruotsi toisena kielenä (S2) -opetukseen esiopetuksessa
- Varhaiskasvatuslakiin/asetukseen tehdään muutos niin, että varhaiskasvatuksen tietovarantoon merkitään tieto siitä, osallistuuko lapsi suomi /ruotsi toisena kielenä opetukseen
- Varhaiskasvatuksen rahoitus toisen kielen opetuksen osalta ratkaistaan
- Varhaiskasvatuksen toisen kielen opetuksen osallistuvien lasten osallistumiseen määritellään kriteerit
- Varhaiskasvatuksessa suomi/ruotsi toisena kielenä -opetusta saavan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan kirjataan suunnitelma toisen kielen opetuksesta
- Varhaiskasvatuksen opettajien koulutuksessa huolehditaan siitä, että valmistuvat varhaiskasvatuksen opettajat saavat riittävän määrän opintoja toisen kielen oppijoiden kielen kehityksen tukemisesta varhaiskasvatuksessa
- Varhaiskasvatuksen yksiköissä työskentelevien ryhmämitoituksen ulkopuolella olevien toisen kielen oppimiseen ja opetukseen perehtyneiden varhaiskasvatuksen opettajien kelpoisuus määritellään laissa
- Varhaiskasvatuksen yksiköissä työskentelevien ryhmämitoituksen ulkopuolella oleville toisen kielen oppimiseen ja opetukseen perehtyneille varhaiskasvatuksen opettajille ja konsultoiville S2-opettajille tarjotaan heille räätälöityä, kelpoisuuteen johtavaa koulutusta

S2-opettajat ry on laatinut erillisen kannanoton varhaiskasvatuksen alueellisen, konsultoivan S2-opettajan työnkuvasta ja kelpoisuudesta, ryhmämitoituksen ulkopuolella oleville toisen kielen oppimiseen ja opetukseen perehtyneille varhaiskasvatuksen opettajille työnkuva ja kelpoisuus sekä ehdotus kelpoisuuteen johtavasta koulutuksesta.

Suomi toisena kielenä -opettajat ry on kaikkien suomea toisena kielenä opettavien ja alan opiskelijoiden yhteinen pedagoginen ammattijärjestö. Yhdistys pyrkii kehittämään alaa Suomessa, toimimaan linkkinä S2-opettajien ja S2-alaa koskevia päätöksiä tekevien elimien välillä sekä tarjoamaan S2-opetukseen liittyvää tietoa niin opettajille kuin koulun ulkopuolisille toimijoille.